

ડૉ. આંબેડકર આવાસ યોજના
હઠળ માટેના સંધાર ચુકવવા
લાભની.

ગુજરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
દરાવ ક્રમાંક: અબક-૧૦૨૦૦૩-૧૩૦૩-૬
સચિવાલય, ગાંધીનગર

તારીખ: ૫/૮/૨૦૦૮

વિચાર લીધા:-

- (૧) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા. ૨૨-૨-૨૦૦૦ નો દરાવ ક્રમાંક: અબક-૧૦૮૮-૭૯૬૮-૬
- (૨) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા. ૨૮-૮-૨૦૦૧ નો દરાવ ક્રમાંક: અબક-૧૦૨૦૦૦-૪૫૪-૬
- (૩) નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગરનો તા. ૫-૫-૨૦૦૩ નો પત્ર ક્રમાંક: અજક-૮-છાઉસીગ/ ૨૦૦૩-૩૦૪૦
- (૪) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા. ૨૮-૧-૨૦૦૪ નો દરાવ ક્રમાંક: સશપ-૧૪૮૭-ન. બા.-૧-અ

પ્રસ્તાવના

આમુખમાં જણાવેલ ક્રમાંક(૧) અને (૨) આગળના દરાવોથી રજયમાં અનુસૂચિત જાતિના લોકો આટે વ્યક્તિગત ધોરણે મકાન સહાય આપવા માટેની ડૉ. આંબેડકર આવાસ યોજના આમલમાં છે. આ યોજનાના લાભ અનુસૂચિત જાતિના લોકોને હાપથી અને સરળતાથી મળે તે માટે યોજનાનું સરળીકરણ કરવા આમુખમાં જણાવેલ વિભાગના વિવિધ દરાવોને સંકલિત એક સંકલિત દરાવ બહાર પાડવાની બાબત સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી. પુખ્લ વિચારણાને અંતે અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટેની વ્યક્તિગત ધોરણે મકાન સહાય અંગેનો સંકલિત દરાવ બહાર પાડવામાં આવે છે.

દરાવ:-

૧. આ યોજનાને "ડૉ. આંબેડકર આવાસ યોજના" તરીકે ઓળખવામાં આવશે.

૨. ક્રેતુ:

આ યોજનાનો ક્રેતુ અનુસૂચિત જાતિના નિયમી આર્થિક સ્થિતિ ધરાવતા અને ખાસ કરીને ગરીબી રેખા નીચે જીવતા ધર વિહોલા લોકોને સમયબધ કાર્યક્રમ રૂપે તબક્કાવાર આવાસો પુરા પાડવાનો છે.

૩. પાત્રતાની શરતો:

- (૧) આ યોજનાની પાત્રતા માટે આવક મર્યાદા વાર્ષિક રૂ. ૨૪, ૦૦૦/- રહેશે.
આવકનું પ્રમાણપત્ર આપવા માટે નીચે મુજબના અવિકારીઓ/ પદાવિકારીઓને
અવિકૃત કરવામાં આવે છે.

સંસદ સભ્યશ્રી, રાજ્ય વિધાનસભાના સભ્યશ્રી, જિલ્લા પંચાયતના સભ્યો,
મુનિસિપાલિટી ના મુખ્ય અવિકારી, કોઈપણ પાત્રતાના રાજ્યપત્રિત અધિકારી, બીજા
વર્ગના માન્ય મેજિસ્ટ્રેટ, સંબંધિત રાજ્ય સંઘ/પ્રદેશની સરકાર દવારા આ માટે ખાસ
અવિકૃત કરેલ હોય તેવા અધિકારી, ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ/તલાટી કમ મંત્રીશ્રી
અને અનુસૂચિત જાતિ અને જનજાતિના મુનિસિપલ કોર્પોરેટરો.

- (૨) ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં જીવિલા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી દવારા તૈયાર કરવામાં આવેલ
ગરીબી રેખા ડેફા ડેફા જીવતા કુટુંબોની (બીપીએલ) યાદી ચેકીના ધર વિહોલા
લાભાર્થીઓને પ્રથમ અગ્રતા આપવાની રહેશે.

- (૩) અનુસૂચિત જાતિની ધર વિહોલા વ્યક્તિકે જેને પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ
વિકાસ વિભાગની યોજના ડેફા મફત ધરથાળનો પ્લોટ ફાળવવા માં આવ્યો હોય અને
જેનો કબજોધરાવતી હોય, અન્ય કોઈ ગૃહ નિર્માણ યોજના ડેફા મફત સહાયનો
લાભ ન મળ્યો હોય તેને આ યોજનાનો લાભ મળી શકશે.

- (૪) ગ્રામ પંચાયતના ચોપડે મકાન તરીકે નોંધાયેલ હોય પરંતુ તદ્દન કાચું ગાર માટીનું,
ધાસ પુળાનું, કુબા ટાઈપનું મકાન કે જે રહેઠાણ માટે યોગ્ય ન હોય તેવું મકાન
ધરાવનાર લાભાર્થીને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે.

- (૫) ગ્રામ પંચાયત/રેવન્યુ/સીટી સર્વે વર્ગેરીમાં જમીનનો પ્લોટ નોંધાયેલ ન હોય પરંતુ જો
નોંધાયેલ ન હોય તો પણ આવા લાભાર્થીઓ કબજો ધરાવતા હોય તેવી જમીનનો
મિલકત વેરો ભર્યાનો દાખલો રજુ કરે તો તેઓને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર
થશે.

- (૬) પંચાયત/ રેવન્યુ /સીટી સર્વે વર્ગેરીમાં જમીનનો પ્લોટ નોંધાયેલ ન હોય પરંતુ જો
રજીસ્ટર દસ્તાવેજોથી નોંધાયેલ હોય, મિલકત તબદીલ થઈ હોય તેવી જમીનના
કબજેદારોને પણ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે.

- (૭) શહેરી વિસ્તારોમાં શહેરી ગરીબો માટે કે અન્ય યોજના ડેફા ૨૫
ચો.વાર, ૪૦.ચો.વાર કે ૧૦૦.ચો.વાર.સુધી ખુલ્લો પ્લોટ ધરાવનાર કે અન્ય રીતે
ફાળવાયેલ રહેણાકના પ્લોટ, સરકારે ફાળવેલ પ્લોટ અથવા પોતાની માલિકીની
જમીનમાં મકાન બનાવે તેને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે.

- (૮) વારસાઈથી મિલિકત ગ્રાપ્ત કરી હોય અને તે મંગે પંચાયત રેવન્યુ/ સીટી સર્વે રેકર્ડમાં નોંધ ન થઈ છોય પરંતુ કુલ મુખત્યાર તરાક ઘારણ કર રહે તથા તેના વારસદારોએ આવી જમીન ઉપર મકાન બાંધવાની જો સંમતિ આપતા હોય તો આવા પ્રત્યક્ષ કબજો ઘરાવનાર વારસદારોને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે.
- (૯) રાવલીયા/રાવળ અને અન્ય ઈન્નામી જમીનોના કાયદા/નિયમો ડેટન પ્રાપ્ત કરેલ જમીનો અંગે પણ જો કોઈ મહેસુલી/ સીટી સર્વે રેકર્ડમાં નોંધાયેલ ન હોય પરંતુ તેઓ દાંબા સમયથી પ્રત્યક્ષ કબજો બચાવતા હોય તો તેઓને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે. પરંતુ લાભાર્થી ખરેખર કબજો બચાવે છે કે કેમ તેની ખાતી જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (પંચાયત)/ જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારી/ સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષકે કરવાની રહેશે.
- (૧૦) ગુજરાતગ્રામ ગૃહ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડ, ગુજરાત સ્લમ કલીયરન્સ બોર્ડ, ગુજરાત હળપતિ અને જમીન વિદોષા ખેત મજૂરોનું હાઉસિંગ બોર્ડ, નગરપાલિકાઓ/ શહેરી વિકાસ સત્તા મંડળો, હુડકો ઉપરાંત સરકારી કે સરકાર માન્ય એજન્સીની પ્રવર્તમાન યોજના ડેટન લાભાર્થી મકાન બનાવવા/ મકાન ખરીદવા માંગે તો સંબંધિત બોર્ડ કે એજન્સીને અરજી કરવાથી બોર્ડ કે એજન્સીની દરખાસ્તના આધારે મકાન સહાય મંજુર કરવામાં આવશે. અને મંજુર કરેલ રકમ સીધી સંબંધિત બોર્ડ એજન્સી હસ્તક મુકવામાં આવશે. જ્યાદે ખુટ્ટી રકમની જે તે લાભાર્થીએ પોતે વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે. પરંતુ આમ કરતાં પહેલા યોજનાની અન્ય શરતી ધ્યાને લેવાની રહેશે.
- (૧૧) અનુસુચિત જાતિમાં અતિ પછાત એવી વાદિમકી, હાડી, નાડીયા, સેનવા, તુરી, ગરો, વણકર સાધુ, અને અનુસુચિત જાતિના બાવા એમ કુલ ૮(આફ) અતિ પછાત જાતિઓના લાભાર્થીઓને આવક મર્યાદાના બાધ વિના મકાન સહાય જીલ્લાના લક્ષ્યાંકના ઓછામાં ઓછા ૧૫% આ અતિ પછાત જાતિના ઈસમોને અશ્રતાના ઘરણે આપવાની રહેશે.
- (૧૨) સરકાર દવારા માન્ય થયેલ સંસ્થા તેમજ માન્ય નાણાંકીય વિરાસત કરતી સંસ્થા/ બેંક દવારા નાણાંકીય વિરાસત મળેલ હશે તેવાં અરજદારોના યોગ્ય ડિસ્સામાં ઉપરોક્ત શરતોનું પાલન થતું હશે તો આવી સહાય મળવાપાત્ર થશે.

૪. સહાયનું અંગે:

- (૧) મકાન સહાયની રકમ રૂ. ૪૦,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા ચાલીસ હજાર મુદ્રા) રહેશે.
- (૨) મકાનની ટોચની ડિમત શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ. ૭૦,૦૦૦/- રહેશે.

- (3) આ યોજના ડેઠા મકાન સહાયની રકમ રૂ. ૪૦,૦૦૦/- ચુકવવામાં આવશે. જેમાં:
- (અ) પ્રથમ હપ્તો અરજી મંજુર કરતી વખતે ૨૫% લેખે ચુકવવાનો રહેશે.
- (બ) બીજો હપ્તો લીટલ લેવલનું બાંધકામ પુર્ણ કર્યાનું સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષાકનું પ્રમાણપત્ર રજુ કર્યેથી ૫૦% ચુકવવાનો રહેશે.
- (ક) તીજો મને છેલ્લો હપ્તો મકાન બાંધકામ પુર્ણ થયાનું નીચે (૪) માં જણાવ્યા મુજબના અધિકારીઓનું પ્રમાણપત્ર રજુ કર્યેથી ૨૫% લેખે ચુકવવાનું રહેશે.
- (૪) ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં તાલુકા પંચાયતના ઓવરસીયર, અધિક મહાદનીશ ઈજનેર અને શહેરી વિસ્તારમાં રાજ્ય સરકાર, ભૂનિક્ષિપલ કોર્પોરેશન, નગરપાલિકાના મહાદનીશ ઈજનેર કે ઉપરના અધિકારીઓએ આવા પ્રમાણપત્ર આપવાના રહેશે. અનુભવે જણાયેલ છે કે આ પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવા કર્મચારીઓ/ અધિકારીઓ દવારા દીલ કરી અરજદારોને ડેરાન કરતા હોય છે. આવી ઘટનાની નિવારવા મકાન પુર્ણ થયેથી ૪૫ દિવસમાં મકાન પુર્ણ થયાનું પ્રમાણપત્ર ઉપરોક્ત અધિકારીઓ ન આપે તો વિકલ્પો વિભાગના જીલ્લાના અધિકારીઓ એટલે કે જીલ્લા પછાતવર્ગ કુલ્યાણ અધિકારીશ્રી/ જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રી (પંચાયત) એ જાત મુલાકાત કરી મકાનની ચકાસણી કરી ગામના બે પંચોની ધારજીઓ રોજકામ કરી, મકાનનો ફોટો લાભાર્થી સાથે લઈને છેલ્લો હપ્તો ચુકવી શકશે. અને તે માન્ય ગણાશે આ કાંઈગીરી મકાન પુર્ણ થયાના લક્ષ્ય માસ સુધીમાં અચૂક પુર્ણ કરવાની રહેશે.
- (૫) આ યોજનામાં લાભાર્થીઓનો શ્રમફળો રૂ. ૫,૦૦૦/- (અંત રૂપિયા પાંચ હજાર પુરા) રહેશે.
- (૬) આ યોજના અભિવાનમાં આવે તે પહેલાની મંજુર કરાયેલ અરજીઓ પૈકી જેમાં એક કે વધારે હપ્તા ચુકવ્યા હોય તેનો અભિવાન જુના ઠરાવ પ્રમાણે કરવાનો રહેશે. જેમાં આમુખ (૨) માં જણાયેલ ઠરાવની જોગવાઈ ઉ (અ) અને (બ) થાને લેવાની રહેશે નહીં. જ્યારે જે અરજીઓ સ્વીકારાયેલ હોય પરતુ એક પણ હપ્તો ન ચુકવ્યો હોય તેનો નિકાલ આ ઠરાવ મુજબ કરવાનો રહેશે.
- (૭) સંબંધિત જીલ્લામાં ભણતી અરજીઓ પૈકી માત્ર ગ્રાન્ટની મધ્યાંદામાં આવતી હોય તેટલીજ અરજીઓ મંજુર કરવાનું ધોરણ રાખવાનું રહેશે.
- (૮) અરજદારે બાંહેલરી આપવાની રહેશે કે તેણે વિભાગની આ યોજના ડેઠા અથવા અન્ય વિભાગ હસ્તકની ગૃહ નિર્માણ યોજના ડેઠા મકાન સહાય યોજનાનો લાભ લીધેલ નથી.

૫. મકાન પુર્ણ કરવાની સમય મર્યાદા:

મકાન સહાયનો બીજો હપ્તો ચુકવ્યા બાદ એક વર્ષમાં મકાન બાંધકામ પુર્ણ કરવાનું રહેશે. સમય મર્યાદામાં મકાન બાંધકામ પુર્ણ ન કરનાર લાભથી પાસેથી મકાન સહાયના ચુકવાયેલા હપ્તા પરત વસુલ કરવાની જવાબદારી સંબંધિત જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારી/ જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (પંચાયત) ની રહેશે. અપવાદ રૂપે કાબુ બાધારના સંજોગોમાં તે સરકાર તરફથી શ્રાન્ત આપવામાં ઢીલ થવાના પ્રસંગે આ સમયમર્યાદામાં ગુણ-દોષના આદ્ધારે ઉપરોક્ત અધિકારીઓ દૃષ્ટિબાટ આપી શકશે.

૬. યોજનાનું અમલીકરણ અને અહેવાલ:

- (૧) આ યોજનાનો અમલ શહેરી વિસ્તાર માટે જીલ્લા પછાત વર્ગ કલ્યાણ અધિકારી તથા ગ્રામ વિસ્તાર માટે જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (પંચાયત) દવારા કરવામાં આવશે. ઠરાવમાં નિયત થયેલ શરતો પ્રમાણે લાભથીઓ લાભ દવારા પસંદ થાય છે કે કેમ? તેની પુરી ચકાસણી કરવાની જવાબદારી જે તે જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારી/ જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી(પંચાયત) ની રહેશે. લાભથીઓની પસંદગી પંચાયત વિસ્તારમાં ગ્રામ સભામાં થાય તે જોવાનું રહેશે. ગ્રામસભા દવારા પસંદ થયેલ લાભથીઓનું જરૂરી વેરીફિકેશન સંબંધિત જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારી/ જીલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી(પંચાયત) એ કરવાનું રહેશે. શહેરી વિસ્તારમાં જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીએ લાભથીઓની પસંદગી ઉપરોક્ત ઘોરણો ધ્યાને રાખીને કરવાની રહેશે. શાકસ્પદ કેસોમાં જાત તપાસ સંબંધિત અધિકારીએ કરવી અને જો ખોટો કેસ જણાય અને રકમ ચુકવાયેલ હોય તો તેવી રકમ વસુલ કરવાની રહેશે.
- (૨) મકાન સહાયની માંગણી માટે આવતી અરજીઓ તારીખ પ્રમાણે કમાનુસાર રજીસ્ટરમાં નોંધી જે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં ગરીબી રેખા નોંધણી નંબર હોય તો તેને અગ્રાત્તા આપીને મંજુર કરવાની રહેશે.
- (૩) ગ્રામ વિસ્તારોમાં આ યોજનાના અમલીકરણ બાબતે જીલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીની મોજણી યાદીને માન્ય દસ્તાવેજ ગણેલ હેવાથી તે પાદીના નોંધણી કરીને ચકાસી આવકનો દાખલો કે જાતિનો દાખલો મેળવવામાંથી અરજદારોને મુક્તિ આપવામાં આવશે.
- (૪) શહેરી વિસ્તારમાં શહેરી ગરીબો માટે નિયત કરેલ સંક્ષેપ અધિકારીનું જાતિ અંગેનું પ્રમાણપત્ર તથા આવકનો દાખલો રજુ કરવાનો રહેશે.
- (૫) સમાજ કલ્યાણ નિરીક્ષક/ચકાસણી અધિકારી/કર્મચારીએ / જીલ્લા/ તાલુકા કક્ષાએ આપેલ જીલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીની યાદીમાંથી લાભથીનો અનુક્રમ નંબર ધ્યાને

લઈને મંજુરી અંગે નિર્ણય લેવાનો રહેશે. ચકાસણી અર્થે જીલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીની સર્વ યાદીની નકલ જીલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારી અને જીલ્લા સયાજ કલ્યાણ અધિકારી (પંચાયત) ની કચેરીમાં ઉપરાખ રાખી ચકાસણી-મંજુરીની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

- (૬) આ યોજનાની અમલ કરતી વખતે શક્ય હોય ત્યાં સુધી સરદાર પટેલ આવાસ યોજનાના મંજુર થયેલ અંદાજો અને ધોરણોનો અમલ કરવો આમ છતાં અનુસૂચિત જાતિઓ માટેની આ યોજના સંપુર્ણ રીતે સ્વિધ થાય તે નજર સમક્ષ રાખીને અરજદારે ધારણ કરેલ ખોટ અંગેની સ્થાનિક સ્થળ સ્થિતિ પણ લક્ષ્યમાં લેવી અને મકાન બાંધકામ પૂર્વ થયાના પ્રમાણપત્રના આધારે બ્યવહારું નિર્ણય લેવાનું સક્ષમ અધિકારીએ જોતું.
- (૭) સરદાર પટેલ આવાસ યોજનાની સુધારેલી જોગવાઈ મુજબ આર.સી.સી.સ્ટેબને બદલે મેગલોરી નાણિયાના ઢણતા છાપરાવાળા મકાનોના ડિસ્સામાં પડ્ય આ યોજનામાં સહાય આપી શકાશે.
- (૮) અનુસૂચિત જાતિઓ પૈકી અતિ પછાત એવી વાલિમકી, હાડી, નાડીયા, સેનવા, તુરી, ગરો, વણકર સાધુ અને અનુસૂચિત જાતિઓના બાવા એવી જાતિઓના ડિસ્સામાં આવી જાતિઓ જો એકજ સમૂહમાં વસાહતો બનાવવા માંગતી હોય તો તેમના ડિસ્સામાં ઓછાંઓછા ૧૦ કે તેથી વધુ લાભાર્થીઓને એકજ સ્થળે એક સામટા આ યોજના હેઠળ લાભ અગ્રાતાના ધોરણે આપી શકાશે.
- (૯) આ યોજના હેઠળ બંધાતા મકાનો પૈકી પ્રતિ વર્ષ ઓછામાં ઓછા પાંચ ટકા મકાનોનું આકસ્મિક સ્થળ નિરીક્ષણ કરી તેની યોગ્યતા અંગેનો અહેવાલ સરકારને મોકલવાનો પ્રબંધ નિયામકશી અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણએ કરવાનો રહેશે.

આ અંગેનો ખર્ચ અંદાજપત્રમાં જેતે સંદર હેઠળ પાડવાનો રહેશે. અને તે હેઠળ દર વર્ષ આ હેતુસર કરવામાં આવતી જોગવાઈમાંથી મેળવંવાનો રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશીના હુકમથી અને તેમના નામે

જાનકી
(નામદિવ વસ્તિ)

સંયુક્ત સચિવ
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

પ્રતિ,

નામદાર રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજ્યભવન, ગાંધીનગર.
માનનીય મુખ્ય મંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
માન. મંત્રીશ્રી (સા.ન્યાય.અને.અધિ.) ના અંગત સચિવશ્રી સચિવાલય,
ગાંધીનગર

માન.વિરોધપક્ષના નેતાજા અંગત સચિવશ્રી, ગાંધીનગર.

નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

સચિવાલયના અન્ય સર્વે વિભાગો.

સર્વે જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ.

વિકાસ કમિશનરીશ્રી.

આમ વિકાસ કમિશનરીશ્રી, ગાંધીનગર.

નિયામકશ્રી, અનુસુચિત જાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગર.

નિયામકશ્રી વિકસતિ જાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગર.

કમિશનરીશ્રી, આદિજાતિ કલ્યાણ, ગાંધીનગર

સર્વે જિ.પ.વ.ક અધિકારીશ્રીઓ.

સર્વે જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રી

એકાઉન્ટન્ટ જનરલ, અમદાવાદ/રાજકોટ.

પગાર એન હિસાબી અધિકારીશ્રી, અમદાવાદ/ગાંધીનગર.

નિવાસી ઓડીટ અધિકારી, અમદાવાદ/ગાંધીનગર.

વિભાગની સર્વે શાખાઓ.

સિલેક્ટ ફાઈલ.